

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2018. április 19.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban – 2201/2003/EK rendelet – Az örökség kiskorú gyermek nevében történő visszautasításának bírósági engedélyezése iránti kérelem benyújtásának helye szerinti tagállam bírósága – Joghatóság a szülői felügyeletre vonatkozó kérdésekben – Megállapodás a joghatóságról – A 12. cikk (3) bekezdésének b) pontja – A joghatóság elfogadása – Feltételek”

A C-565/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Eirinodikeio Lerou (lerosi békebíróság, Görögország) a Bírósághoz 2016. november 9-én érkezett, 2016. október 25-i határozatával terjesztett elő az

Alessandro Saponaro,

Kalliopi-Chloi Xylina által indított eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: C. G. Fernlund tanácselnök (előadó), A. Arabadjiev és E. Regan bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a görög kormány képviseletében T. Papadopoulou, G. Papadaki és E. Tsaousi, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Wilderspin és A. Katsimerou, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. december 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: görög.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 338., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 243. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 5. o.; HL 2013. L 82., 63. o.) 12. cikke (3) bekezdése b) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet az Alessandro Saponaro és Kalliopi-Chloi Xylina által kiskorú gyermekük nevében, a gyermeket megillető örökség visszautasítása iránti bírósági engedély iránti kérelem keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2201/2003 rendelet (12) preambulumbekkezdése a következőképpen szól:

„Ezen rendeletben megállapított szülői felelősségre vonatkozó ügyekben a joghatóság jogalapját a gyermek alapvető érdekeinek figyelembevételével [helyesen: A szülői felelősségre vonatkozó ügyekben a joghatóság vonatkozásában e rendeletben megállapított szabályokat a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével] alakítják ki, különösen a fizikai közelség alapján. Ez azt jelenti, hogy a joghatóságot mindenekelőtt a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam szerint kell megállapítani, kivéve azokat a bizonyos eseteket, amikor megváltozik a gyermek tartózkodási helye [helyesen: kivéve a gyermek tartózkodási helye megváltozásának bizonyos eseteit], vagy ha a szülői felelősséget gyakorlók között megállapodás jön létre.”

- 4 E rendelet 1. cikke így rendelkezik:

„(1) Ezt a rendeletet a bíróság jellegétől függetlenül az alábbiakkal kapcsolatos polgári ügyekben kell alkalmazni:

[...]

b) a szülői felelősség megállapítása, gyakorlása, átruházása, korlátozása vagy megszüntetése.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett ügyek különösen a következőkkel foglalkoznak:

[...]

e) a gyermek védelmét célzó intézkedések a gyermek vagyonának kezelésével, megóvásával vagy rendelkezésre bocsátásával [helyesen: vagy a vagyonról való rendelkezéssel] kapcsolatban.

(3) Ez a rendelet nem alkalmazandó:

[...]

f) a célvagyonra (trust) és az öröklésre;

[...]”

- 5 A rendelet „Általános joghatóság” című 8. cikke a következőket írja elő:

„(1) Egy tagállam bíróságai joghatósággal rendelkeznek olyan gyermek feletti szülői felelősségre vonatkozó ügyekben, aki a bíróság megkeresésekor [helyesen: a bírósághoz forduláskor] az adott tagállamban szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdést a 9., 10. és 12. cikk rendelkezéseire figyelemmel kell alkalmazni.”

- 6 Ugyanezen rendelet „Megállapodás a joghatóságról” címet viselő 12. cikke az (1)–(3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A házasság felbontása, a különválás vagy a házasság érvénytelenítése iránti kérelemben a 3. cikk alapján joghatósággal rendelkező tagállam bíróságai akkor rendelkeznek joghatósággal az adott kérelemmel összefüggő, szülői felelősségre vonatkozó ügyekben is, amennyiben

[...]

- b) a házastársak és a szülői felelősség gyakorlói kifejezetten vagy más egyértelmű módon elfogadták a bíróságok joghatóságát a bíróság megkeresésének [helyesen: a bírósághoz fordulás] időpontjában, és az a gyermek érdekeit legjobban szolgálja [helyesen: és az a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja].

(2) Az (1) bekezdésben megállapított joghatóság azonnal megszűnik, amint:

- a) a házasság felbontására, a különválásra vagy a házasság érvénytelenítésére vonatkozó kérelemnek helyt adó vagy azt elutasító határozat jogerőre emelkedik;
- b) az a) pontban említett időpontban még folyamatban lévő, a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban hozott határozat jogerőre emelkedik;
- c) az a) és b) pontban említett eljárások más okból befejeződnek. [...]

(3) Valamely tagállam bíróságai joghatósággal rendelkeznek a szülői felelősséggel kapcsolatban az (1) bekezdésben említett eljárásoktól eltérő eljárások esetében is, amennyiben:

- a) a gyermeket szoros kötelék fűzi az említett tagállamhoz, különösen ha a szülői felelősség jogosultjainak egyike szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik az adott tagállamban, vagy a gyermek az adott tagállam állampolgára;

és

- b) az eljárás valamennyi részes fele kifejezetten vagy egyéb egyértelmű módon elfogadta a bíróságok joghatóságát a bíróság megkeresésének [helyesen: a bírósághoz fordulás] időpontjában, és az a gyermek érdekeit legjobban szolgálja”.

A görög jog

- 7 A Kodikas Politikis Dikonomias (polgári eljárásjogi törvénykönyv) 797. cikke értelmében, ha a szülői felelősséget gyakorló személy a kiskorú nevében engedélyezés iránti kérelmet nyújt be, a kiskorú szokásos tartózkodási helye szerinti békebíróság rendelkezik hatáskörrel a nemperes eljárás szabályai szerint.

- 8 Az eljárásjogi törvénykönyv 748. cikke (2) bekezdéséből a 750. cikkével összefüggésben az következik, hogy az engedélyezés iránti kérelemnek a tárgyalás napját feltüntető példányát továbbítani kell az eljáró bíróság helye szerinti eisangeleas protodikonnak (a helyi bíróság ügyésze, a továbbiakban: ügyész), aki jogosult részt venni a békebíróság előtti tárgyaláson.
- 9 Az ügyész a nemperes eljárásban részes „félnek” minősül, és jogosult bármely eljárási cselekmény elvégzésére, a jogorvoslati eszközök gyakorlását is beleértve, függetlenül attól, hogy a tárgyalásra idézték-e őt, és részt vett-e azon, vagy sem.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 10 A. Saponaro és K-Ch. Xylina, akik görög állampolgár kiskorú gyermekük nevében járnak el, az Eirinodikeio Lerou (lerosi békebíróság, Görögország) előtt az e gyermek anyai nagyapja (a továbbiakban: az örökhagyó) utáni örökség visszautasításának engedélyezését kéri.
- 11 Az örökhagyó 2015. május 10-én hunyt el végintézkedés hátrahagyása nélkül. Halálakor Görögországban rendelkezett tartózkodási hellyel. 900 euró összértékű hagyatéka egy e tagállamban található személygépjárműből és hajóból állt. Miután az örökhagyót a büntetőbíróság súlyos csalás kísérlete miatt elítélte, az örökösök ki voltak téve azon kockázatnak, hogy a csalás áldozata kárának megtérítése iránt polgári jogi eljárást indít ellenük.
- 12 Az örökhagyó házastársa és lányai, azaz a kiskorú gyermek nagyanyja, anyja és nagynénje, már visszautasították az örökséget, és e gyermek apja és anyja engedélyt kért a gyermek nevében, aki örökölt volna, ezen öröklés visszautasítására.
- 13 A. Saponaro és K-Ch. Xylina, valamint kiskorú gyermekük szokásos tartózkodási helye Rómában (Olaszország) van.
- 14 Az Eirinodikeio Lerou (lerosi békebíróság) kételyeket táplál a tekintetben, hogy a görög bíróságok joghatósággal rendelkeznek-e a szülők kérelmének elbírálására, és különösen, hogy van-e lehetőség a 2201/2003 rendelet 12. cikkének (3) bekezdésén alapuló, joghatóságról szóló megállapodásra.
- 15 E körülmények között az Eirinodikeio Lerou (lerosi békebíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Abban az esetben, ha az Olaszországban szokásos tartózkodási hellyel rendelkező kiskorú szülei a görög bírósághoz benyújtott, engedélyezés iránti kérelemmel kéri az örökség visszautasításának engedélyezését, a joghatóságról való megállapodásnak a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdése b) pontja szerinti érvényessége tekintetében:

- a) a joghatóságról való megállapodásnak a szülők általi egyértelmű elfogadását jelenti-e az engedélyezés iránti kérelemnek a görög bírósághoz való egyszerű benyújtása,
- b) az ügyészt, aki a törvény erejénél fogva az eljárásban részt vevő fél, az eljárás azon részes felei egyikének kell-e minősíteni, akiknek el kell fogadniuk a joghatóságról való megállapodást a kérelem benyújtásának időpontjában;
- c) a joghatóságról való megállapodás a kiskorú érdekét szolgálja-e, tekintettel arra, hogy a kiskorú és a felperes szülők Olaszországban rendelkeznek szokásos tartózkodási hellyel, miközben az örökhagyó utolsó lakóhelye és a hagyatéka Görögországban található?”

Előzetes észrevételek

- 16 Előjáróban meg kell vizsgálni, hogy a 2201/2003 rendelet alkalmazható-e a joghatósággal rendelkező bíróság meghatározására az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben. E helyzet ugyanis egy öröklés keretébe illeszkedik. Márpedig, amint azt a 2201/2003 rendelet 1. cikke (3) bekezdésének f) pontja kiköti, a rendelet az öröklésekre nem alkalmazható.
- 17 E tekintetben a Bíróság már kimondta a 2015. október 6-i Matoušková ítéletben (C-404/14, EU:C:2015:653, 31. pont), hogy az, hogy egy intézkedést, mint amilyen a hagyaték felosztásáról a kiskorú gyermek nevében kötött egyezségnek a gyámügyi bíróság általi jóváhagyása, hagyatéki eljárás keretében kértek, nem tekinthető döntő szempontnak annak megállapításához, hogy ez az intézkedés az öröklési jog körébe tartozik-e. A gyámügyi bíróság jóváhagyásának szükségessége közvetlenül a kiskorú gyermekek helyzetéből, illetve cselekvőképességéből ered, és a 2201/2003 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdésének e) pontja értelmében vett, a szülői felügyelet gyakorlása keretében a gyermek vagyonának kezelésével, megóvásával vagy a vagyonról való rendelkezéssel kapcsolatos, a gyermek védelmét célzó intézkedésnek minősül.
- 18 Meg kell állapítani továbbá, hogy a szülők által kiskorú gyermekük nevében az örökség visszautasításának engedélyezése iránt benyújtott kérelem a személy helyzetét és cselekvőképességét érintette, és nem tartozik az öröklési jog körébe.
- 19 Következésképpen egy ilyen kérdés ugyancsak nem az öröklési jog, hanem a szülői felelősség körébe tartozik, és ennél fogva az előterjesztett kérdést a 2201/2003 rendeletre tekintettel kell vizsgálni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 20 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy egy, az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor egy kiskorú gyermek szülei, akik szokásos tartózkodási helye a gyermekkel együtt valamely tagállamban van, e gyermek nevében egy másik tagállam bíróságához kérelmet nyújtottak be az örökség visszautasításának engedélyezése iránt, a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontját akként kell-e értelmezni, hogy az e másik tagállam bíróságának a joghatóságáról való megállapodás tiszteletben tartja az e rendelkezésben foglaltakat, különösen a gyermek mindenek felett álló érdekét, amennyiben a kérelmet e gyermek szülei együttesen nyújtották be az említett bíróság előtt; az ügyész, aki az adott eljárásban az alkalmazandó nemzeti jog értelmében teljes jogú félnek minősül, nem élt kifogással a joghatóságról való ezen megállapodás ellen, és az örökhatyó tartózkodási helye halálának idején, a hagyaték tárgyát képező vagyonához hasonlóan, e másik tagállamban volt.
- 21 E kérdés tehát először a „kifejezetten vagy más egyértelmű módon elfogadták a bíróságok joghatóságát” kifejezésre, másodszor „az eljárás valamennyi részes fele [...] a bírósághoz fordulás időpontjában” kifejezésre, harmadszor „a gyermek mindenek felett álló érdeke” fogalomra vonatkozik, amelyek mindegyike a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontjában található.

A „kifejezetten vagy más egyértelmű módon történő elfogadás” fogalmáról

- 22 A 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a joghatóságot e rendelkezés értelmében kifejezetten vagy egyéb egyértelmű módon kell elfogadni.
- 23 Amint azt a Bíróság kimondta a 2014. november 12-i L ítéletben (C-656/13, EU:C:2014:2364, 56. pont), az említett rendelkezés előírja, hogy az eljárásban részes felek között kifejezett vagy legalábbis egyértelmű megállapodásnak kell létrejönnie a joghatóságról.

- 24 Nincs ilyen megállapodás, amikor a szóban forgó bírósághoz egyedül az eljárásban részes egyik fél fordult, míg az eljárásban részes másik fél később ugyanezen bírósághoz fordul, ám e bíróság joghatóságának vitatása céljából (lásd ebben az értelemben: 2014. november 12-i L ítélet, C-656/13, EU:C:2014:2364, 57. pont).
- 25 Meg kell állapítani ezzel szemben, hogy amennyiben egy kiskorú gyermek mindkét szülője együttes kérelmet nyújt be ugyanazon bíróság előtt, ugyanazon, az e bírósághoz való fordulás iránti szándékukat és ekként a joghatósággal rendelkező bíróság kiválasztására vonatkozó megállapodásukat fejezik ki. Egyéb, e megállapításnak ellentmondó adatok hiányában az elfogadást a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében „egyértelműnek” kell tekinteni.

„Az eljárás valamennyi részes fele [...] a bírósághoz fordulás időpontjában” kifejezésről

- 26 „Az eljárás valamennyi részes fele [...] a bírósághoz fordulás időpontjában” kifejezéssel kapcsolatban meg kell vizsgálni, hogy az ügyészt, aki a nemzeti jog értelmében az eljárásban teljes jogú fél, a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében is félnek kell-e tekinteni. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az ügyész az állam képviselőjének minőségében és közérdekből jár el, és kiskorú gyermek nevében, az örökség visszautasításának engedélyezése iránt benyújtott kérelem esetében a közérdek megegyezik a gyermek érdekével.
- 27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, a 2201/2003 rendelet (12) preambulumbekkezdésére tekintettel, hogy az e rendelet 12. cikkének (3) bekezdésében szereplő joghatósági ok kivételt tesz a fizikai közelség kritériuma alól, amely szerint – és ez a rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében is kifejezésre jut – a gyermek feletti szülői felelősségre vonatkozó keresetek elbírálására vonatkozó joghatóság mindenekelőtt a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bíróságait illeti meg. Ez a kivétel annak elismerésére irányul, hogy a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben a felek bizonyos fokú önállósággal rendelkeznek, kiemelve, hogy azt a feltételt, hogy az eljárás valamennyi részes fele egyértelmű módon elfogadta a bíróságok joghatóságát, megszorítóan kell értelmezni (2015. október 21-i Gogova ítélet, C-215/15, EU:C:2015:710, 41. pont).
- 28 Amint arra a főtanácsnok rámutatott indítványának 46. pontjában, hangsúlyozni kell a „valamennyi” szó „az eljárás valamennyi részes fele” kifejezésben történő használatát, amelyet össze kell vetni a 2201/2003 rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében szereplő, pontosabb „házastársak” és „a szülői felelősség gyakorlóit” kifejezésekkel. Az uniós jogalkotónak ekként gondja volt arra, hogy olyan kifejezést használjon, amely az eljárás nemzeti jog értelmében vett valamennyi felét magában foglalja.
- 29 Meg kell állapítani tehát, hogy az olyan ügyész, aki a nemzeti jog értelmében az eljárásban részes féli minőséggel rendelkezik olyan eljárásokban, mint amely az alapügy tárgyát képezi, a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében vett félnek minősül. Következésképpen a joghatóságról való megállapodásra vonatkozó kifogása nem hagyható figyelmen kívül.
- 30 Ami az eljárásban részes felek részéről történő elfogadás időpontját, vagyis „a bírósághoz fordulás időpontját” illeti, a 2201/2003 rendelet 16. cikkéből következik, hogy ez az időpont főszabály szerint az eljárást megindító irat bírósághoz történő benyújtásának időpontja (2014. október 1-jei E ítélet, C-436/13, EU:C:2014:2246, 38. pont; 2014. november 12-i L ítélet, C-656/13, EU:C:2014:2364, 55. pont).
- 31 Bizonyos körülményeknek a bírósághoz való fordulás időpontját követően való felmerülése bizonyíthatja ugyanakkor, hogy a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett elfogadás ebben az időpontban nem történt meg. Így a 2014. november 12-i L ítéletben (C-656/13, EU:C:2014:2364, 56. és 57. pont) a Bíróság megállapította, hogy az e rendelkezés értelmében vett

kifejezett vagy legalábbis egyértelmű megállapodás nem állapítható meg nyilvánvalóan, amikor a szóban forgó bírósághoz egyedül az eljárásban részes egyik fél fordult, míg az eljárásban részes másik fél az ezen eljárásban általa benyújtandó első iratban vitatja e bíróság joghatóságát.

- 32 Ezzel analóg módon, olyan helyzetben, amikor az ügyészt az alkalmazandó nemzeti jog értelmében a szülői felelősségre vonatkozó eljárás teljes jogú felének kell tekinteni, az e fél részéről az érintett gyermek szülei joghatóságra vonatkozó választására vonatkozóan, a bírósághoz fordulás időpontját követően kifejezett kifogás megakadályozza, hogy a joghatóságról való megállapodásnak az eljárás valamennyi részes fele általi elfogadása ezen időpontban elismerhető legyen. Ezzel szemben ilyen kifogás hiányában e fél hallgatólagos egyetértése megállapítható, és teljesültnek tekinthető az a feltétel, hogy az eljárás valamennyi részes fele egyértelmű módon elfogadta a bíróságok joghatóságát a bírósághoz fordulás időpontjában.

A gyermek mindenek felett álló érdeke fogalomról

- 33 A 2201/2003 rendelet 12. cikkének (3) bekezdéséből kitűnik, hogy a joghatóságról való megállapodás alkalmazása semmi esetre sem lehet ellentétes a gyermek mindenek felett álló érdekével, és e feltétel betartását minden egyes esetben vizsgálni kell (lásd ebben az értelemben: 2014. november 12-i L ítélet, C-656/13, EU:C:2014:2364, 49. és 58. pont).
- 34 A 2016. október 27-i D ítéletben (C-428/15, EU:C:2016:819, 58. pont), amelynek tárgya a 2201/2003 rendelet az ügy tárgyalására alkalmasabb bírósághoz való áttételről szóló 15. cikkének értelmezése, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az a követelmény, amely szerint az áttételnek a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szolgálnia, azt vonja maga után, hogy a joghatósággal rendelkező bíróságnak az ügy konkrét körülményeire figyelemmel meg kell bizonyosodnia arról, hogy az ügynek egy másik tagállam bíróságához való, előírányzott áttétele esetén nem áll fenn az érintett gyermek helyzetére gyakorolt hátrányos hatás kockázata.
- 35 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a 2201/2003 rendelet (12) preambulumbekkezdése, amely kimondja, hogy az e rendeletben megállapított joghatósági jogalapot a gyermek alapvető érdekeinek figyelembevételével alakítják ki, kifejezetten megemlíti annak a lehetőségét, hogy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamtól eltérő tagállam bírósága rendelkezzen joghatósággal, ha a szülői felelősséget gyakorlók között erre vonatkozóan megállapodás jön létre.
- 36 A jelen ügyben a gyermek szülei között létrejött ilyen megállapodás. Ezenkívül, túl azon, hogy a gyermek a kiválasztott bíróság szerinti tagállam állampolgárságával rendelkezik, a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy halálának időpontjában az örökhagyó, valamint a hagyatékát képező vagyontárgyak tartózkodási helye ugyancsak ebben a tagállamban volt. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik továbbá, hogy ugyanez vonatkozik a hagyatéki teherre is.
- 37 E tényezők megerősítik a gyermek és a választott bíróság szerinti tagállam közötti viszonyt, és, amint azt a főtanácsnok kiemelte indítványának 72. pontjában, e bíróságot megfelelő helyzetbe hozza ahhoz, hogy mérlegelje az örökség gyermek általi visszautasításának körülményeit.
- 38 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság nem nyújtott olyan információt, amelyből az következne, hogy a szülők által kiválasztott bírósághoz való fordulás a gyermek érdekeinek bármiféle sérelmét okozna. Közelebbről kitűnik az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, hogy maga az ügyész, aki a gyermek érdekeit köteles védeni, sem kifogásolta e választást.
- 39 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk alapján, amelyek a gyermek és az e bíróság szerinti tagállam közötti kapcsolatot hangsúlyozzák, megállapítható, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételére vonatkozó feltétel teljesül.

- 40 A fenti megfontolások fényében az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy egy, az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor egy kiskorú gyermek szülei, akik szokásos tartózkodási helye a gyermekkel együtt valamely tagállamban van, e gyermek nevében egy másik tagállam bíróságához kérelmet nyújtottak be az örökség visszautasításának engedélyezése iránt, a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontját akként kell értelmezni, hogy:
- a kérelemnek a gyermek szülei által együttesen, az általuk választott bíróság előtt történő benyújtása e bíróság joghatósága általuk történő egyértelmű elfogadásának minősül;
  - az az ügyész, aki a szülők által indított eljárásban az alkalmazandó nemzeti jog értelmében teljes jogú félnek minősül, a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében az eljárás részes felének minősül. Az e fél részéről a gyermek szüleinek joghatóságra vonatkozó választására vonatkozóan, a bírósághoz fordulás időpontját követően kifejezett kifogás megakadályozza, hogy a joghatóságról való megállapodásnak az eljárás valamennyi részes fele általi elfogadása ezen időpontban elismerhető legyen. Ilyen kifogás hiányában e fél hallgatólagos egyetértése megállapítható, és teljesültnek tekinthető az a feltétel, hogy az eljárás valamennyi részes fele egyértelmű módon elfogadta a bíróságok joghatóságáról való megállapodást a bírósághoz fordulás időpontjában; és
  - azon körülményből, hogy az örökhagyó tartózkodási helye halálának idején, a hagyaték tárgyát képező vagyonához és a hagyatéki teherhez hasonlóan, a kiválasztott bíróság szerinti másik tagállamban volt, olyan tényezők hiányában, amelyek azt bizonyítanák, hogy a joghatóságról való megállapodás hátrányosan érintheti a gyermek helyzetét, megállapítható, hogy ezen, joghatóságról való megállapodás a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja.

A költségekről

- 41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

Egy, az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor egy kiskorú gyermek szülei, akik szokásos tartózkodási helye a gyermekkel együtt valamely tagállamban van, e gyermek nevében egy másik tagállam bíróságához kérelmet nyújtottak be az örökség visszautasításának engedélyezése iránt, a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontját akként kell értelmezni, hogy:

- a kérelemnek a gyermek szülei által együttesen, az általuk választott bíróság előtt történő benyújtása e bíróság joghatósága általuk történő egyértelmű elfogadásának minősül;
- az az ügyész, aki a szülők által indított eljárásban az alkalmazandó nemzeti jog értelmében teljes jogú félnek minősül, a 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében az eljárás részes felének minősül. Az e fél részéről a gyermek szüleinek joghatóságra vonatkozó választására vonatkozóan, a bírósághoz fordulás időpontját követően kifejezett kifogása megakadályozza, hogy a joghatóságról való megállapodásnak az eljárás valamennyi részes fele általi elfogadása ezen időpontban elismerhető legyen. Ilyen kifogás

hiányában e fél hallgatólagos egyetértése megállapítható, és teljesültnek tekinthető az a feltétel, hogy az eljárás valamennyi részes fele egyértelmű módon elfogadta a bíróságok joghatóságáról való megállapodást a bírósághoz fordulás időpontjában; és

- azon körülményből, hogy az örökhagyó tartózkodási helye halálának idején, a hagyaték tárgyát képező vagyonához és a hagyatéki teherhez hasonlóan, a kiválasztott bíróság szerinti másik tagállamban volt, olyan tényezők hiányában, amelyek azt bizonyítanák, hogy a joghatóságról való megállapodás hátrányosan érintheti a gyermek helyzetét, megállapítható, hogy ezen, joghatóságról való megállapodás a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja.

Aláírások